

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Crèdits	3 de presencials (75 hores) 3 de no presencials (75 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, AN (Campus Extens)
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Felip Munar Munar	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					
Caterina Valriu Llinàs	09:00h	11:00h	Dijous	16/02/2015	30/06/2015	CB07
c.valriu@uib.es	11:00h	13:30h	Dimarts	16/02/2015	30/06/2015	CB07

Contextualització

En el conjut del màster universitari "Llengua i literatura catalanes: coneixement i anàlisi crítica del patrimoni immaterial" aquesta assignatura de "Literatura Oral Popular Catalana" treballa en l'anàlisi dels textos narratius i poètics d'origen oral i la seva relació i vinculació amb el patrimoni artístic i cultural en general i amb la literatura escrita en particular. Atès que la literatura oral és universal i existeix des del moment que existeix la capacitat humana de parlar, i que generalment s'articula sobre unes estructures i uns pressupostos estilístics força homogenis, l'estudi de la literatura oral és extraordinàriament útil per a la seva aplicació a processos comunicatius globals i propis del món contemporani.

També dedicarem a fer un repàs a les diverses categories crítiques i conceptualitzacions relacionades amb l'anàlisi i l'estudi de la poesia popular: poesia tradicional, folklore, poesia oral, poesia culta, així com aportarem una visió global, tant sincrònica com diacrònica, de la poesia popular catalana en totes les manifestacions, orals i escrites, que ha conegut o que encara són vigents, des d'una perspectiva eminentment formal i genèrica

Requisits

Per a cursar l'assignatura és necessària una bona disposició per a fer les lectures i els treballs que s'indiquen en els terminis establerts, l'assistència a les sessions teòriques i pràctiques i la participació activa en els debats i activitats que es proposin.

Essencials

Aquesta assignatura pressuposa que els alumnes tenen una competència plena -oral i escrita- en llengua catalana.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Recomanables

És aconsellable una certa competència instrumental en llengua anglesa que els permeti la comprensió de la bibliografia indicada, el coneixement d'altres llengües és desitjable.

Competències

Específiques

- * *Adquisició d'actituds i hàbits d'indagació, d'observació i de reflexió per mitjà de la lectura, de l'audició, de la visualització i de l'anàlisi de les manifestacions del folklore narratiu i poètic que permetin relacionar-les amb el context sociocultural, amb altres manifestacions artístiques i amb altres tradicions literàries.
- * Assolir una visió global del folklore oral, reconèixer i descriure les característiques pròpies de cada gènere i reconèixer les relacions d'interdependència i de continuïtat que s'estableixen entre els gèneres literaris orals.
- * Pràctica de les tècniques d'anàlisi i d'interpretació pròpies dels estudis literaris orals i aplicar-les al folklore oral català.
- * Domini de les fonts bibliogràfiques i documentals sobre la matèria i dels recursos relacionats amb l'assignatura i adquisició dels criteris de valoració i de selecció que permetin fer-ne un ús adequat.
- * Desenvolpar el gust per la investigació relacionada amb la literatura oral des de la pràctica activa de la curiositat intel·lectual i del sentit crític..

Genèriques

- * * Domini dels conceptes bàsics que permetin la comprensió de l'estructura de la disciplina i dels enfocaments teòrics i pràctics que en són propis..

Transversals

- * * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreçasegüent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. El narrador oral
 - 1.2. Els conceptes d'autor i de narrador.
 - 2.2. Caracterització del narrador oral.
2. La llegenda
 - 2.1. Definició i abast del terme.
 - 2.2 Els gèneres de la llegenda.
 - 2.3. Propostes de catalogació de la llegenda.
 - 2.4. Llegenda i territori

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

2.5. Itineraris: llegenda i patrimoni natural i cultural.

3. Del text oral al text escrit

3.1. La recerca de camp: eines i mètodes d'enregistrament.

3.2. La descripció i la transcripció de textos orals.

3.3. L'edició de textos orals.

3.4. La interpretació de textos literaris orals i de textos folklòrics

4. Poesia

4.1 Els conceptes de poesia popular, poesia oral, poesia tradicional i poesia folklòrica. Definicions i problemes terminològics.

4.2 La poesia popular i la poesia culta.

4.3 La literatura oral i la literatura escrita: interferències i divergències.

5. Poesia oral

5.1 Definició i característiques.

5.2 El cançoner: la glosa i el glosat; la codolada; la balada.

5.3 La improvisació oral arreu del món.

5.4 Els combats de picat.

6. La poesia popular moderna i contemporània (segles XVII-XX).

6.1 La literatura de canya i cordill.

6.2 El plec solt: característiques; difusió; continguts; classificació; la figura del recitador.

6.3 El romanç i el col·loqui: definició i abast del terme; característiques formals; temàtica; els autors.

6.4 La plagueta: definició i abast del terme; característiques formals; temàtica; els autors.

6.5 Els goigs: definició i abast del terme; característiques formals; temàtica; classificació.

Metodologia docent

La metodologia de l'assignatura serà variada i s'adequarà a les necessitats i requeriments dels estudiants.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Teoria del folklore narratiu i poètic	Grup gran (G)	Explicacions del professorat amb l'objectiu d'introduir l'alumne en les característiques essencials de la disciplina.	75

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball de curs	Elaboració d'un treball individual de recerca sobre un aspecte de l'assignatura que sigui d'especial interès per a l'alumne.	75

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Teoria del folklore narratiu i poètic

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Explicacions del professorat amb l'objectiu d'introduir l'alumne en les característiques essencials de la disciplina.
Criteris d'avaluació	Domini del conceptes teòrics fonamentals de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Treball de curs

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball individual de recerca sobre un aspecte de l'assignatura que sigui d'especial interès per a l'alumne.
Criteris d'avaluació	Treball que demostrï que l'alumne coneix i domina els conceptes fonamentals de l'assignatura i és capaç d'elaborar un treball de recerca i/o de síntesi sobre un tema determinat, a partir de materials recollits i de la bibliografia sobre el tema.

Percentatge de la qualificació final: 75% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

1. Narrativa

Rondalles i llegendes (selecció)

ONG, Walter J. 1987: Oralidad y escritura: Tecnologías de la palabra

ORIOI I CARAZO, C.: Introducció a l'etnopoètica, Cossetània Edicions, Valls 2002

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

PUJOL, J. M.: Això era i no era. Obra folklòrica de Josep M. Pujol (2013). Edició a cura de Carme Oriol i Emili Samper. URV. Tarragona.

2. Poesia

Actes de l'Onzè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes. 3 volums. A cura de Joan Mas i Vives, Joan Miralles i Montserrat i Pere Rosselló Bover. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona. 1998, 1999, 2000.

Això era i no era. Obra folklòrica de Josep M. Pujol (2013). Edició a cura de Carme Oriol i Emili Samper. URV. Tarragona.

Arxiu de Tradicions Populares (1980). José J. de Olañeta, Editor. Edició facsímil. Barcelona.

Ben-Amos, Dan (1974): «Catégories analytiques et genres populaires». Poétique, 19.

Història de la literatura catalana (1984-1988). 11 volums. Editorial Ariel. Barcelona.

Les fonts orals (1992). Monestir de la Real. Palma 12-15 d'abril de 1984. Servei de Publicacions i Intercanvi Científic de la UIB.

Llopart, Dolors; Joan Prat; Llorenç Prats (ed.) (1985). La cultura popular a debat. Editorial Alta Fulla. Barcelona.

Mas i Vives, Joan (1988). «Sobre literatura tradicional i literatura culta a Mallorca». Revista de Catalunya, 18.
Massot i Muntaner, Josep (1985). Els mallorquins i la llengua autòctona. Segona edició augmentada. Curial Edicions Catalanes. Barcelona.

Prats, Llorenç (1988). El mite de la tradició popular. Edicions 62. Barcelona.

Romeu i Figueras, Josep (1993). Materials i estudis de folklore. Editorial Alta Fulla. Barcelona.

-2000. Corpus d'antiga poesia popular. Editorial Barcino. Barcelona.

Bibliografia complementària

1. Narrativa

Albert-Llorca, Marlène (1991): *L'ordre des choses*. Éditions du C.T.H.S., Paris.

Bargalló, Maria i Joana Zaragoza (Eds.) (2002): *Mites i llegendes*, Cossetània Edicions, Valls.

Dundes, Alan (ed.) 2005: *Folklore: Critical concepts in literary and cultural studies*. 4 vol. Routledge. London/New York.

Fàbregas, Xavier (1995): *Les arrels llegendàries de Catalunya*, Edicions de la Magrana, Barcelona.

Fine, Elisabeth C. 1984: *The Folklore Text: From Performance to Print*. Indiana University Press. Bloomington.

Georges, Robert A. 1971: «The General Concept of Legend: Some Assumptions to be Reexamined and Reassessed». Dins Hand, Wayland D. (ed.): *American Folk Legend. A Symposium*. University of California Press. Berkeley.

Holbek, Bengt 1987: *Interpretation of Fairy Tales: Danish Folklore in a European Perspective*. FFC 239. Helsinki.

Jason, Heda 1977: *Ethnopoetry: Form, Content, Function*. Linguistica Biblica. Bonn.

— 2000: *Motif, type and genre*. FFC 273. Helsinki.

Niles, John D. 1999: *Homo Narrans: The Poetics and Anthropology of Oral Literature*. University of Pennsylvania Press. Philadelphia.

Oriol, Carme 2002: *Introducció a l'etnopoètica. Teoria i formes del folklore en la cultura catalana*. Cossetània. Valls.

Oriol & Pujol: Índex tipològic de la rondalla catalana, Generalitat de Catalunya.

Pujol, Josep Maria 1995: «Sobre els límits del folklore narratiu». *Estudis Baleàrics*, 52.

— (coord.) 2002: «Benvingut/da al club de la sida» i altres rumors d'actualitat. Generalitat de Catalunya.

Roviró, Ignasi 1994: «Aproximació a l'estudi de la comunicació folklòrica». *Ausa*, 128-129
Barcelona.

Simonsen, Michèle 1994: *Le conte populaire français*. 3a ed. Presses Universitaires de France. Paris.

Sunyer, Magí (2006): *Els mites nacionals catalans*, Eumo Editorial, Vic.

2. Poesia

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Aguiló i Fuster, Marià (1893). *Romancer popular de la terra catalana. Cançons feudals cavalleresques*. Estampa d'Espasa y Comp.a. Barcelona.

1985. *Cançonetes mallorquines. Volum I*. Editorial Barcino. Barcelona.

Amades, Joan (1951). *Folklore de Catalunya. Cançoner*. Editorial Selecta. Barcelona.

Camps i Mercadal, Francesc (2007). *Folklore Menorquí. De la Pagesia*, 1. Edició i pròleg a cura de Francesc Florit i Nin. Col·lecció Capcer, 4. Institut Menorquí d'Estudis. Maó.

Cançons de broma bruta (2002). Inforaiguer. Inca.

Conca, Maria (1996). *Els refranys catalans*. Editorial Tres i Quatre. València.

Gili i Ferrer, Antoni (1994-1997). *Aportació al cançoner popular de Mallorca*. 4 volums. El Tall Editorial. Mallorca.

Ginard Bauçà, Rafel (1960). *El cançoner popular de Mallorca*. Editorial Moll. Palma de Mallorca.

-1966-1975. *Cançoner popular de Mallorca*. 4 volums. Editorial Moll. Mallorca.

Guiscafrè, Jaume (2000). «L'argument, entre l'oralitat i l'escriptura». AILC, III.

2007: «El trobo: un gènere negligit en la construcció del cançoner». Dins Jaume Guiscafrè i Caterina Valriu (ed.) 2007: *La poesia oral: Gèneres, funcionalitat i pervivència*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

Janer Manila, Gabriel (1979). *Sexe i cultura a Mallorca: el cançoner*. Editorial Moll. Mallorca.

Milà i Fontanals, Manuel (1853). *Observaciones sobre la poesía popular, con muestras de romances catalanes inéditos*. Imprenta de Narciso Ramírez. Barcelona.

— 1882. *Romancerillo catalán: Canciones tradicionales*. 2a ed. refosa i augm. Libreria de D. Alvaro Verdaguer. Barcelona.

1989. *Romancer català*. A cura de Joan Antoni Paloma. Edicions 62. Barcelona

Munar, Felip (ed.) (2005). *Formes d'expressió oral: Notes per a l'estudi de la poesia oral improvisada*. Consell Insular de Mallorca. Palma.

-Manual del bon glosador (2001). Documenta Balear. Palma

-2006. "La nova manera d'improvisar", Lluç, 854 (novembre-desembre).

-2008. -Jo vull ésser glosador Documenta Balear. Palma.

-Mallorca eròtica (2007). Benpla Produccions. Barcelona. Amb dibuixos de Joan Bennàssar.

Pons, Amadeu (1984). «Elements per a l'ordenació i catalogació dels goigs». Taüll, 3.

Salleras, Francesc (1982). «Els Goigs a Mallorca». Lluç, 704.

Sbert i Garau, Miquel (2008). *Llengua de glosador: Notes sobre poesia de tradició oral*. Lleonard Muntaner Editor, Palma

Serrà, Antoni (1996). «Aproximació al poeta oral de llengua catalana». *Llengua & Literatura*, 7.

— 1999. «La tençó popular: el combat de corrandistes, glosadors o enversadors». *Els Marges*, 64.

— 2005. *Els glosats de tristor: Una forma primordial de poesia elegíaca*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

Valriu, Caterina (2008). *Paraula viva: Articles sobre literatura oral*. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona.

Veny, Joan (1962). «Cançons populars mallorquines». *Estudis Romànics*, XI.

Vidal Alcover, Jaume (1967). «El valor poètic de les cançons populars mallorquines». *Lluç*, 555-558.

Zumthor, Paul (1983). *Introduction à la poésie orale*. Éditions du Seuil. Paris. [1991: *Introducción a la poesía oral*. Trad. de Ma. Concepción García Lomas. Taurus. Madrid.]

Altres recursos

Pàgines web

Rondcat (<http://www.sre.urv.cat/rondcat/>)

Bibliofolk (<http://bibliofolk.arxiudefolklore.cat/>)

Canpop (<http://canpop.resolt.net/>)

Lendarium (<http://www.lendarium.org/>)

**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11518 - Literatura Oral Popular
	Catalana
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Grup d'Estudis Etnopoètics (<http://blogs.iec.cat/gee/>)

